

Štatút diecéznej ekonomickej rady

1. Povaha

1. Diecézna ekonomická rada (ďalej *DER*) ustanovená podľa kánona 492 § 1 *Kódexu kánonického práva* je prejavom spoluzodpovednosti a podieľania sa veriacich na tvorbe rozhodnutí týkajúcich sa spravovania časných majetkov Košickej arcidiecézy¹.
2. *DER* sa riadi predpismi *Kódexu kánonického práva* a týmto štatútom.
3. Diecézny biskup je povinný ustanoviť *DER* do šiestich mesiacov od zaujatia arcidiecézy alebo do dvoch mesiacov od ukončenia funkčného obdobia, na ktoré bola *DER* menovaná.
4. *DER* nezaniká vo chvíli uprázdnenia úradu diecézneho biskupa (*sede vacante*). Diecézny administrátor nemôže ustanoviť novú *DER* skôr ako po roku od uprázdnenia úradu diecézneho biskupa a iba so súhlasom kolégia konzultorov. Keď príde nový diecézny biskup, *DER* potrebuje od neho potvrdenie.
5. Uplynutím päťročného funkčného obdobia *DER* pokračuje až do ustanovenia novej *DER*.
6. *DER* nie je právnickou osobou, ale kolégiovým zoskupením osôb (kán. 115 § 2; 127 § 1). *DER* má tak poradný ako aj rozhodujúci hlas.

2. Zloženie

1. Diecézny biskup má právo slobodne menovať veriacich – klerikov a laikov, ktorí sa vyznajú v ekonomických veciach, v občianskom práve a vyznačujú sa bezúhonnosťou (kán. 492 § 1). Aspoň jeden z členov má byť odborníkom v kánonickom práve.
2. Ani jeden z členov nie je v *DER* na základe úradu, ktorý zastáva (kán. 492 § 1).
3. *DER* pozostáva aspoň zo šiestich členov, z ktorých dvaja sú farármi. Dvaja laici majú byť mimo tých, ktorí pracujú v diecéznej kúrii. Ani jeden z členov *DER* nesmie byť s arcibiskupom a ekonómom spojený pokrvstvom alebo príbuzenstvom až do štvrtého stupňa.
4. Členovia *DER* sú hlavnými poradcami arcibiskupa vo finančných a hospodárskych veciach. Ich ustanovenie je dané písomnou formou (kán. 156).
5. Diecézny biskup, prípadne jeho biskupský vikár alebo delegát a ekonóm nie sú členmi *DER*.
6. Osoby, ktoré majú na starosti finančné zabezpečenie alebo vedenie inštitúcií – ako sú školy, nemocnice a iné spoločnosti s väčšími finančnými transakciami – nemajú byť členmi *DER*.
7. Po prijatí menovania za člena *DER*, nový člen zloží sľub, že svoju úlohu bude vykonávať čestne a bude zachovávať úradné tajomstvo (kán. 1283.1°; 127 § 3). Závazok mlčanlivosti zostáva v platnosti aj po skončení členstva.
8. Funkčné obdobie *DER* začína odo dňa menovania za člena dekrétom diecézneho biskupa a trvá päť rokov. Potom môže byť opätovne menovaný (kán. 492 § 2).
9. Nové zloženie *DER* sa zverejní v *ACAC*.
10. Členstvo v *DER* zaniká smrťou alebo dobrovoľným zrieknutím sa alebo odvolaním.
11. Členovia *DER* môžu byť odvolaní diecéznym biskupom iba z vážneho a preukázateľného dôvodu.
12. Na uprázdnené miesto menuje diecézny biskup nového člena na zostávajúce obdobie.
13. Diecézny biskup môže rozpustiť *DER* z vážnych príčin po vypočutí si mienky kolégia konzultorov, avšak do dvoch mesiacov má ustanoviť novú *DER*. Diecézny administrátor tak môže urobiť iba po roku od uprázdnenia úradu diecézneho biskupa.

3. Funkcie

¹ Por. SYNODA ARCIDIECÉZY KOŠICE, *Zásady hospodárenia a správy cirkevného majetku*, 2.1.

1. Predsedom *DER* je diecézny biskup. Jeho úlohou je *DER* zvolať a jej predsedat'. Môže určiť svojho delegáta, aby moderoval jednotlivé zasadania. Rozhodnutia, ktoré potrebujú intervenciu *DER* diecézny biskup robí až po obdržaní predpísanej rady alebo súhlasu.
2. Tajomníka si členovia *DER* zvolia spomedzi seba na svojom zasadaní. Jeho úlohou je urobiť záznam zo zasadania, spolu s ekonómom je zodpovedný za agendu, za poslanie pozvánok a programu aspoň dva týždne pred zasadaním. Robí záznamy a archivuje ich spolu s ďalšou dokumentáciou. Po skončení zasadania s dovoľením diecézneho biskupa publikuje závery v *ACAC*.
3. Všetci členovia *DER* majú zodpovedne preštudovať predložený program. Všetci sa majú zúčastniť zasadania a počas nich majú právo a povinnosť slobodne, otvorene, úprimne a zodpovedne prejaviť svoju mienku so zreteľom na spoločné dobro arcidiecézy, jeho zveľadenie a ochranu (kán. 127 § 3 a 213 § 3).
4. Diecézny biskup zvolá *DER*, keď právo vzhľadom na stanovené úkony požaduje jej súhlas alebo radu. Ak právo k platnosti úkonu požaduje súhlas, vyžaduje sa, aby súhlas dala absolútna väčšina prítomných s hlasovacím právom; ak ide o radu má sa vyžiadať od všetkých prítomných členov *DER*.
5. Všetci členovia *DER* svoju službu vykonávajú bezplatne.

4. Úlohy

1. Úlohou *DER* je pomáhať arcibiskupovi v správe cirkevného majetku arcidiecézy podľa noriem práva². Spolu sa podieľa na formulovaní ekonomickej a administratívnej línie dbajúc o zachovanie etických noriem a sociálnej náuky Cirkvi.
2. Dozerá na ochranu cirkevného majetku, aby neutrpel škodu alebo aby sa nestratilo nič z toho, čo prináleží k cennému alebo kultúrnemu majetku arcidiecézy.
3. *DER* svojou kontrolnou činnosťou správy cirkevného majetku sa podieľa na všeobecnom dohľade arcibiskupa nad správou časných majetkov v arcidiecéze³.
4. Každoročne prerokuje, prekontroluje a vyjadrí svoje stanovisko ohľadom rozpočtu príjmov a výdavkov, ktoré sa predvídajú pre celé riadenie arcidiecézy, a tiež pokiaľ ide o hospodárske zámery na nasledujúci finančný rok (kán. 493).
5. Určuje poriadok a spôsoby, podľa ktorého ekonóm prípadne ďalšie osoby spravujú majetky arcidiecézy a zo stanoveného príjmu hradia výdavky (kán. 494 § 3).
6. Kontroluje ako ekonóm uskutočňuje ustanovenia a smernice pre hospodárenie a správu časných majetkov.
7. Skúma, kontroluje a schvaľuje koncoročné vyúčtovanie z príjmov a výdavkov (kán. 493, 494 § 4).
8. Členovia *DER* so súhlasom diecézneho biskupa môžu vykonať kontrolu, podrobné preskúmanie, posúdenie a vyhodnotenie už vyhotovených každoročných vyúčtovaní arcidiecézy a jej inštitúcií (farností, škôl, seminára, charity a podobne). Komplexný posudok predložia arcibiskupovi (kán. 1287 § 1).
9. *DER* volí dočasného ekonóma, ak v prípade *sede vacante* bol ekonóm arcidiecézy zvolený za administrátora arcidiecézy (kán. 423 § 2).
10. *DER* je nápomocná pri zostavovaní smerníc a stanovení požiadaviek, ktoré sa majú dodržiavať pri scudzovaní majetkov (kán. 1295).
11. Formuluje finančnú líniu pre lepšie spravovanie cirkevného patrimónia, ktoré prináleží arcidiecéze a verejným právnickým osobám, ktoré podliehajú arcibiskupovi (kán. 1276 § 2).
12. Navrhuje nové možnosti zefektívnenia hospodárenia a výnosnosti majetku (napr. jeho reštrukturalizáciou, dlhodobjšími investíciami a podobne).

² Por. SYNODA KOŠICKEJ ARCIDIECÉZY, *Zásady hospodárenia a správy cirkevného majetku*, 2.3.

³ Por. SYNODA KOŠICKEJ ARCIDIECÉZY, *Zásady hospodárenia a správy cirkevného majetku*, 2.2.

13. Navrhuje diecéznemu biskupovi zloženie revíznej komisie Arcidiecéznej charity a vyjadruje sa k správe o hospodarení, ktorú táto komisia každoročne predloží⁴.
14. Arcibiskup si vždy vypočuje mienku DER:
- a) vo veciach majetkovej správy väčšieho významu (kán. 1277)
 - b) ako bezpečne a užitočne investovať voľný a účelovo viazaný kapitál (peniaze a hnutelný majetok) arcidiecézy (kán. 1305)
 - c) pred stanovením daní a dávok na potreby arcidiecézy (kán. 1263)
 - d) keď má vymedziť, ktoré úkony presahujú hranice a spôsob riadnej správy tých právnických osôb, ktoré podliehajú diecéznemu biskupovi, ak to ich štatúty nestanovujú (kán. 1281 § 2)
 - e) k vydaniu povolenia na prenájom cirkevných majetkov – hnutelných a nehnuteľných – ktoré patria arcidiecéze alebo inej jej podriadenej právnickej osobe, ak tak určila KBS (kán. 1297)
 - f) ohľadom vydania splnomocnenia pre správcov k úkonom presahujúcim hranice a spôsob riadnej správy
 - g) ohľadom spravodlivého zmenšenia bremien z nábožných odkazov (kán. 1310 § 2)
 - h) k vydaniu alebo zmene štatútu pre farské ekonomické rady
 - i) pred vymenovaním alebo odvolaním diecézneho ekonóma (kán. 494)
 - j) na prijatie alebo odmietnutie darov, dedičstva a nábožných odkazov, ktorých záväzky sú viac ako 25-ročné
 - k) na vykonanie akýchkoľvek transakcií, ktoré by mohli zhoršiť majetkový stav právnickej osoby
 - l) či má začať, prevziať alebo účastniť sa na činnostiach pokladaných za obchodné s cieľom zisku
 - m) vzhľadom na výdavky, ktoré neboli zahrnuté do schváleného ročného plánu, a ktoré preyšujú najnižšiu sumu, ktorú pre tento bod stanovila KBS
 - n) pred platným uzavretím zmluvy o prenájme nehnuteľnosti vo vlastníctve arcidiecézy alebo inej právnickej osoby, ktorá podlieha arcibiskupovi, a ktorá má väčšiu finančnú hodnotu ako je minimálna suma stanovená KBS
 - o) pred vydaním súhlasu na stavbu novej cirkevnej budovy, ktorej hodnota bude mať väčšiu finančnú hodnotu ako je minimálna suma stanovená KBS
 - p) ohľadom otvorenia cirkevnej školy alebo inej väčšej inštitúcie
 - r) ak by si chcela niektorá farnosť či cirkevná inštitúcia vziať pôžičku⁵.
15. Arcibiskup potrebuje súhlas DER pre platnosť nasledujúcich úkonov:
- a) pre úkony mimoriadnej správy, ktoré určila KBS (kán. 1277)
 - b) na scudzenie majetkov arcidiecézy alebo právnickej osoby, ktorá podlieha arcibiskupovi, ak sa hodnota majetku pohybuje medzi najnižšou a najvyššou sumou, ktorú určila KBS (kán. 1292 § 1)
 - c) prv než požiadajú Apoštolský stolec o dovoľenie na scudzenie majetkov, ktorých hodnota presahuje najvyššiu sumu, alebo o veci darované Cirkvi sľubom alebo umelecky či historicky cenné veci (kán. 1292 § 2).

5. Zasadania

1. DER sa schádza štyrikrát v roku na riadnom zasadaní.
2. Mimoriadne zasadanie DER sa koná, ak o tom rozhodne arcibiskup, alebo ak o takéto

⁴ SYNODA KOŠICKEJ ARCIDIECÉZY, Dekrét o charitatívnej službe, 22.

⁵ Por. SYNODA KOŠICKEJ ARCIDIECÉZY, Zásady hospodárenia a správy cirkevného majetku, 9.10.

zasadanie požiada písomne aspoň jedna tretina členov *DER*. Mimoriadne zasadanie môže byť zvolané aj spoločne s Kolégiom konzultorov.

3. Na prejednanie špecifických otázok môžu byť arcibiskupom prizvaní odborníci – nehlasujúci poradcovia – spomedzi klerikov a laikov, ktorí lepšie vysvetlia problematiku a ponúknu riešenia.
4. Aspoň dva týždne pred zasadáním, tajomník po obdržaní súhlasu predsedu, rozpošle členom pozvánku spolu s ostatnými potrebnými informáciami a dokumentmi.
5. Pre platné zasadanie sa vyžaduje prítomnosť viac ako polovice členov *DER*.
6. K hlasovaniu sa predložia jasne formulované návrhy. Hlasovanie môže byť verejné alebo tajné na požiadanie aspoň jedného z členov *DER*.
7. Pri hlasovaní rozhoduje absolútna väčšina (polovica plus jeden) prítomných s hlasovacím právom. Nerozhodný výsledok nemôže vyriešiť predseda svojim hlasom.
8. Pokiaľ sa hlasuje o veci týkajúcej sa niektorého z členov *DER*, ten sa zdrží hlasovania.

2. Osobitné ustanovenia

1. Tento štatút nahrádza doteraz platný štatút ekonomickej rady.
2. Normy tohto štatútu zaväzujú všetkých členov *DER* (kán. 94 § 2).
3. Zmeniť štatút alebo jeho jednotlivé časti môže iba košický diecézny biskup po vypočutí mienky *DER* a *Kolégia konzultorov*.

*Schválil Mons. Alojz Tkáč, arcibiskup-metropolita
Košice, 30.11.2006 (Prot. č. 1151/06)
s účinnosťou od 1.01.2007*